

at udgøre en trussel. Er det i virkeligheden et sammenfald, hvor to stykker, som i øvrigt ikke har fælles interesser, i dette tilfælde har interesse i at fastholde den status quo, vi har med at gøre? Det synes jeg er et afgørende spørgsmål.

Jeg vil så vende tilbage til spørgsmålet: Er Saddam Hussein skyld i situationen, eller er det sanktionerne, der har skylden? Regeringen vælger entydigt at placere ansvaret hos Saddam Hussein. Men hvis man ser på de mennesker, der har arbejdet tæt på situationen – og det synes jeg altid man skal prøve – er det jo tankevækkende, at to af lederne af FN's hjælpearbejde i Irak har trukket sig i protest. Jeg tænker på ireren Dennis Halliday i 1998 og 2 år senere tyskeren Hans von Sponneck. De gjorde det ikke, fordi de var uenige i FN's sanktioner, for dem var de enige i. De gjorde det i afsky over de konsekvenser, de var vidende til i dagligdagens Irak, derfor sagde de farvel og tak.

WHO, Verdenssundhedsorganisationen, siger, at sanktionspolitikken rammer uskyldige civile urimelig hårdt, og Kofi Annan, FN's generalsekretær, beder Sikkerhedsrådet om at lempe sanktionerne. Dansk Internationalt Røde Kors og andre humanitære organisationer er heller ikke i tvivl. De mener, sanktionerne rammer civilbefolkningen urimelig hårdt.

Det næste spørgsmål, man kunne stille, var: Ville Danmark ikke placere sig meget alene, hvis vi begyndte at rokke afgørende ved sanktionerne? Svaret er nej. Svaret er i virkeligheden, som udenrigsministeren også var inde på, at der er en international bevægelse i gang, navnlig i USA og England, men endnu stærkere hos de andre permanente medlemmer af Sikkerhedsrådet. Vi bliver så at sige en del af en opfordring til nogle mere præcise sanktioner end dem, vi har set de sidste 10 år, og netop derfor kan vi nu være med til at påvirke processen.

Hvordan kommer man så ud af dødvandet? Man kan godt vente på, at Saddam Hussein ændrer karakter, men i så tilfælde tror jeg, man kommer til at vente uendelig længe. Og lad mig sige, at vi ikke gør dette her af kærlighed til Saddam Hussein, hvis nogle skulle have den misforståelse. Det er det bestemt ikke. Vi har absolut ingen undskyldninger tilovers for de ting, han har begået, men vi synes, det bør overvejes, hvordan man kommer videre i den fastlåste situation, og derfor skal jeg fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Sanktionerne imod Irak blev indført for 10 år siden for at sikre, at det irakiske regime ikke på ny skulle erhverve masseødelæggelsesvåben og udvikle sig til en trussel imod naboer og egen befolkning.

Folketinget konstaterer, at 10 års økonomiske sanktioner imod Irak samt det irakiske regimes politik over for den irakiske befolkning har betydet ufattelige lidelser for civilbefolkningen i form af en afgrundsdyb fattigdom og en alarmende høj børnedødelighed.

Folketinget konstaterer endvidere, at de irakiske magthavere efter 10 års sanktioner sidder så sikkert som nogen sinde.

Folketinget opfordrer derfor regeringen til i alle relevante internationale fora

- at tage initiativ til og støtte forslag om at ændre og målrette sanktionerne, så de ikke rammer uskyldige civile, men rettes imod magthaverne i det irakiske samfund,
- at sikre beskyttelse af befolkningen i Irakisk Kurdistan, og
- at videreføre og forøge den humanitære bistand målrettet imod fattigdomsprogrammer, sundheds- og børneprogrammer med henblik på at sikre hurtig hjælp til civilbefolkningen såvel bilateralt som multilateralt.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 63).

Formanden:

Jeg bør jo nok gøre ordføreren opmærksom på, at det forhold, at man har et forslag til vedtagelse, ikke automatisk giver forlænet taletid.

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandling.

Jeppe Kofod (S):

Jeg vil gerne indlede med at takke SF for initiativet til denne debat, for jeg synes, det er en vigtig debat. Det er en debat, der tages på en meget tragisk baggrund, men det er som sagt en meget vigtig debat.

Jeg mener ikke, det kan understreges stærkt nok, at det er Saddam Husseins regime, der har ansvaret for den humanitære situation i Irak – ansvaret for, at børnedødeligheden er fordoblet i det sidste årti; at mange børn er undernærede; at store dele af befolkningen mangler medicin og mad; at landet er kastet ud i en håbløs økonomisk situation, og at hundredtusinder af irakere er døde eller invaliderede som følge af både